

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 79/05

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť A. A., bytom M. I., zastúpeného advokátkou JUDr. M. S., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite - Východ, oddelenia vyšetrovania Košice, v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-3/BOK-V-I-2004 a takto

rozhodol:

Sťažnosť A. A. odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. novembra 2004 doručená sťažnosť A. A., bytom M. I. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej tvrdil, že postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru boja proti organizovanej kriminalite - Východ, oddelenia vyšetrovania Košice, v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-3/BOK-V-I-2004 (ďalej len „oddelenie vyšetrovania“)

bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru požaduje, aby ústavný súd prikázal krajskému úradu konať bez zbytočných priet'ahov a bez diskriminácie a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie 60 000 Sk a úhradu trov konania.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Dňa 7. 4. 2003 bolo sťažovateľovi pred tzv. „výsluchom“ doručené uznesenie KÚJP PZ v Košiciach zo dňa 4. 4. 2003, ČVS: KÚJP-19/OVEK-2002, potom uznesenie úradu zo dňa 20. 5. 2003 ČVS: KÚJP-119/OVEK-2002 a následne po 10 mesačnej nečinnosti uznesenie úradu zo dňa 8. 3. 2004 ČVS: PPZ-3/BOK-V-I-2004, z 10. 3. 2004, z 30. 3. 2004, zo 14. 4. 2004, list zo 14. 5. 2004 - dožiadanie a naposledy uznesenie z 21. 7. 2004 a z 22. 7. 2004 rovnakého (ako hore zvyrazňujem) čísla.

Sťažovateľa vyšetrovateľ dodnes nepredvolal na výsluch iba ho dal bezdôvodne predviest' policajtmí dňa 7. 4. 2003 a od uvedeného dňa vo vzťahu (okrem hore uvedených listín) ku sťažovateľovi nevykonal žiadne iné úkony ako uvedené pod bodom I/4 až 9 príloh nesprávne úkony, ktorými sa tiež neprimerane predlžuje trestné stíhanie sťažovateľa aj keď tieto úkony sa sťažovateľa netýkali priamo. Sťažovateľ tvrdí, že vzhľadom na vyššie uvedené a ďalej v bode II. uvedené skutočnosti je porušené jeho právo na prejednanie jeho veci bez zbytočných priet'ahov a v primeranej lehote (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). (...)

Krajská prokuratúra v Košiciach uznesením z 23. 5. 2003 č. 1 Kv 135/2002-85 zamietla sťažnosť sťažovateľa zo 7. 4. 2003 podanú proti uzneseniu úradu zo 4. 4. 2003. Potom zo dňa 26. 11. 2003 podal sťažovateľ oznámenie o podozrení zo spáchania trestného

činu a pripojil dôkazy, čo bolo posúdené len ako sťažnosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa.

Dňa 9. 12. 2003 sťažovateľ doručil Krajskej prokuratúre v Košiciach dôkazy svedčiace v jeho prospech, dňa 21. 1. 2004 ďalší rozhodný dôkaz – rozhodnutie Colného riaditeľstva SR z 10. 12. 2003, ktorých prijatie Krajská prokuratúra v Košiciach potvrdila listom z 18. 2. 2004.

Dňa 20. 2. 2004 sa sťažovateľ informoval o stave konania na Krajskej prokuratúre v Košiciach poukazujúc na rozhodné dôkazy sa domáhal ukončenia trestného stíhania vo vzťahu k jeho osobe. Potom mu bolo doručené iba uznesenie z 27. 4. 2004 a list z 29. 4. 2004, ktorými jeho oznámenie z 26. 11. 2003 bolo posúdené ako žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa.

Listom zo dňa 14. 5. 2004 sťažovateľ navrhol vykonať dôkazy za účelom skončenia trestného stíhania.

Sťažovateľ sa domáhal listami z 3. 5. 2004 a 12. 7. 2004 na Generálnej prokuratúre SR urýchleného skončenia trestného stíhania žiaľ bezvýsledne, iba mu bolo potvrdené prijatie podnetu z 3. 5. 2004 listom zo 7. 5. 2004.

Preto listom z 12. 7. 2004 žiadal informáciu o stave vybavenia jeho podnetu z 3. 5. 2004. Odpoveď mu bola daná listom Generálnej prokuratúry SR zo 6. júla 2004, ktorá bola obsahovo ničotná.

Sťažovateľ, ktorý bol pozbavený na základe rozhodnutia riaditeľa Colného úradu Košice z 9. 4. 2003 č. 5594/2003 výkonu štátnej služby a je od uvedeného dňa preto bez zamestnania sa naposledy listom zo dňa 24. 9. 2004 obrátil na generálneho prokurátora SR, pretože odpoveď prokurátora Generálnej prokuratúry SR z 9. 9. 2004, ktorá mu bola doručená dňa 20. 9. 2004 bola písaná s absolútnou neznalosťou colnej problematiky a to napriek tomu, že Colné riaditeľstvo doručilo Colnému úradu Košice právne stanovisko z 12. 7. 2004 (druhé v poradí), ktoré je súčasťou vyšetrovacieho spisu a ktoré jednoznačne svedčí o nevine sťažovateľa.

Rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Košice zo dňa 30. 9. 2004 bol sťažovateľ odvolaný z funkcie colného špecialistu – vedúceho Pobočky Colného úradu Košice - mesto a od 1. 10. 2004 ustanovený na funkciu odborný colný referent a rozhodnutím riaditeľa Colného úradu Košice z 30. 9. 2004 bolo s ním ukončené výnimočné prepožičanie hodnosti

hlavný colný inšpektor a bol ponížený na colného inšpektora z ktorých rozhodnutí vyplýva od 1. 10. 2004 aj zníženie jeho funkčného platu, ktorý po krátení sťažovateľ od mája 2003 poberá iba vo výške 6 886,- Sk, pričom má dve vyživovacie povinnosti.

Pretože ani úrad ani Krajská prokuratúra v Košiciach ani Generálna prokuratúra nevykonali úkony smerujúce k ukončeniu trestného stíhania, jeho zastavenia alebo podania obžaloby na súd, podal sťažovateľ listom zo dňa 26. 10. 2004 sťažnosť na prieťahy v trestnom konaní vedenom proti jeho osobe a vzhľadom na neskoré reagovanie na obdobné listy sťažovateľa neočakáva skorú odpoveď ani na poslednú sťažnosť z 26. 10. 2004, preto v záujme urýchlenia skončenia viac ako pol druhu roka trvajúceho trestného stíhania a najmä nevytlúčenie jeho trestného stíhania na samostatné trestné stíhanie podáva túto ústavnú sťažnosť a navrhuje aby Ústavný súd SR rozhodol takto: (...)

Ak ústavný súd prijme sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie na základe uvedeného potom sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento

Nález

1) Základné právo A. A. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odboru boja proti organizovanej kriminalite – Východ, oddelenia vyšetrovania Košice pod sp. zn. ČVS: PPZ-3/BOK-V-I-2004 porušené bolo.

2) Prezídium Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odboru boja proti organizovanej kriminalite – Východ, oddeleniu vyšetrovania Košice prikazuje, aby v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-3/BOK-V-I-2004 konal bez zbytočných prieťahov.

3) A. A. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 60.000,- Sk (slovom šesťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite – Východ, oddelenie vyšetrovania Košice, povinný vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4) Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite – Východ, oddelenie vyšetrovania Košice je povinný

nahradiť A. A. trovy konania vo výške 9.340,- Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) na bankový účet JUDr. M. S., do troch dní od právoplatnosti nálezu.»

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...“ Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom...“

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v trestnom konaní prípravnom na rozdiel od trestného konania súdneho je podľa názoru ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba stíhaná na základe uznesenia o vznesení obvinenia voči nej. Právna neistota sa týka toho, či orgán činný v prípravnom konaní (spravidla vyšetrovateľ) navrhne podanie obžaloby alebo navrhne v závislosti od výsledkov dokazovania v prípravnom konaní iný spôsob konečného rozhodnutia, napríklad zastavenie trestného stíhania.

Ústavný súd môže sťažnosť odmietnuť pre zjavnú neopodstatnenosť aj vtedy, ak je zrejmé, že medzi namietaným postupom orgánov činných v trestnom konaní prípravnom a označeným základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré zaručuje konanie bez zbytočných prietáhov, resp. v rozumnom čase nie je žiadna súvislosť, ktorá by reálne vytvárala základ na záver o možnom porušení týchto práv, prípadne že doba trvania vyšetrovania dosiaľ nesignalizuje taký postup, ktorým by sa porušovali tieto práva.

Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh z obsahu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že trestné stíhanie začalo 4. apríla 2003 vznesením obvinenia proti trom, resp. šiestim obvineným, medzi nimi aj sťažovateľovi. Ide o obvinenie z troch závažných trestných činov s kvalifikovanými skutkovými podstatami na základe skutkov popísaných v tomto uznesení. Tieto skutky sa týkajú skutkovo a právne zložitej problematiky colného konania. Skutková a právna zložitosť prípadu vyplýva aj z podaní sťažovateľa, ktoré doručoval orgánom činných v trestnom konaní v jeho veci. Napokon túto zložitosť zvyšuje aj to, že orgány činné v trestnom konaní stíhajú sťažovateľa ako bývalého vedúceho zamestnanca colnej správy, t. j. osobu, ktorá je známa problematiky colného konania vrátane všetkých otázok praktického uplatňovania právnych predpisov týkajúcich sa takého konania.

Z príloh, ktoré predložil sťažovateľ, súčasne vyplýva, že počas celej doby vyšetrovania sa vykonávali vyšetrovacie úkony, orgány prípravného konania rozhodovali o návrhoch a iných úkonoch obvinených a venovali pozornosť aj prietahom vo vyšetrovaní. Trestný poriadok predpokladá, že v prípravnom konaní môže dochádzať aj k prietahom.

Preto je v § 167 Trestného poriadku ustanovené, že obvinený a poškodený majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania žiadať prokurátora, aby boli odstránené prietahy vo vyšetrovaní alebo závady v postupe vyšetrovateľa alebo policajného orgánu. Žiadosť nie je viazaná lehotou. Túto žiadosť, ktorú treba prokurátorovi ihneď predložiť, musí prokurátor bez meškania vybaviť. O výsledku preskúmania musí byť žiadateľ upovedomený. V prípade sťažovateľa Krajská prokuratúra v Košiciach aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky preskúmali postup vyšetrovateľa a konštatovali, že nedošlo k prietahom (odpovede prokuratúr predložil sám sťažovateľ).

Vychádzajúc z týchto skutočností je ústavný súd toho názoru, že doterajší postup orgánov činných v prípravnom konaní nie je v žiadnej súvislosti s takými prietahmi, ktoré by signalizovali porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedeného vyplýva, že v doterajšom postupe oddelenia vyšetrovania ústavný súd na základe obsahu sťažnosti a rozsiahlych príloh k nej nedospel k záveru, že postup, úkony alebo nečinnosť tohto oddelenia signalizujú porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).